

ARBOEKO

BULLETIN 2016

2

bulletin

Pravidelný bulletin pro odbornou
zahradnickou veřejnost
a zákazníky firmy Arboeko

/vychází 3x ročně, zasílán zdarma, náklad 5500 ks/

Co právě děláme
v našich školkách

Bude mít naše společnost v budoucnu mladou generaci zahradníků?

Když si vzpomenu na období před 30 lety, byla střední zahradnická škola školou výběrovou, na kterou se zdaleka každý uchazeč nedostal. Ten, kdo měl určitý studijní průměr, zdárně absolvoval přijímací zkoušky a následně byl přijat, mohl mít zcela oprávněný pocit, že má za sebou dílčí životní úspěch.

V 90. letech po politických změnách začal zahradnický obor pomalu ztrácet na své popularitě a prestiži. Vzpomínám na svého spolužáka ze zahradnické fakulty, který studoval s výborným prospěchem, kterak byl krátce po absolvování fakulty při jedné ze svých prvních sadovnických realizací počastován poznámkou dělníka ze sousední stavby: „Kdyby ses lépe učil, nemusels dělat zahradníka ...“

Dnes, ač se to zdá neuvěřitelné, se zahradnický obor vyučuje na více jak osmdesáti školách. O studium tohoto oboru je ale bohužel mezi mladými lidmi poměrně malý zájem, a tak i dříve věhlasné zahradnické školy dokonce některý rok neotvírají zahradnický obor vůbec, protože by hrozilo, že učitel bude ve třídě skoro sám. Paradoxně zase jiné školy otevírají až absurdní kombinované učební obory, jako např. obor zahradník – kominík, jenž se pak od 2. ročníku rozděluje. Když jsem zjišťoval, proč tomu tak je, jednou z odpovědí bylo, že potenciální kominík i arborista pracují ve výškách. Přiznám se, že jsem se už neodvažoval více ptát, protože mi odpověď doslova vzala dech.

Ano, osobně se domnívám, že našemu oboru chybí prestiž a dostatečné společenské povědomí o tom, že takový obor vůbec existuje, že se zahradnická specializace dá studovat, že i tento obor dokáže využívat moderních technologií, má poměrně široký záběr a jeho absolvent může mít docela solidní uplatnění v praxi a dokáže si vydělat potřebné finanční prostředky pro svůj život. Je zajímavé, že starší a střední generace mají o zahradnickém oboru alespoň nějaké povědomí, uvědomují si důležitost životního prostředí, vykazují kladný vztah k práci na zahradě. Nedaří se ale oslovovat a dostatečně upoutat pozornost generace mladé.

Kvituji a oceňuji snahu Svazu školkařů ČR, kteří už tomuto stavu nechtějí nečinně přihlížet a pouštějí se do práce s mladými lidmi. Výsledkem jejich působení je např. propagační klip s názvem „Kluci, holky, everybody do školky“, určený žákům základních škol a mající za úkol upozornit, že existuje zahradnický školkařský obor. Ano, zcela určitě je to investice do budoucna, je třeba někde a někdy začít konkrétně. Po zhlédnutí této upoutávky může někdo namítnout, že klip je to zvláštní, pro náš obor ne moc vhodný. Není to ale produkt určený nám dospělým, ale dětem končícím základní školu, kteří se rozhodují, kde dále studovat. Klip byl spuštěn začátkem srpna a do dnešní doby jej vidělo 570 000 lidí. Možná je to jeden z prvních kroků, jak se v současné době dá zajímavě oslovit mladá generace.

A co pro zviditelnění zahradnického oboru můžeme udělat my, zahradnické firmy? Za účelem osvěty není třeba vynakládat velké finanční prostředky. Stačí pravidelně pořádat v našich firmách Dny otevřených dveří, občas třeba zorganizovat Dětské dny. Podporujeme rovněž propagační akce na základních školách v našem okolí a zveme základní školy v rámci jejich výuky na exkurze do našich firem. Staňme se partnery různých dětských akcí a ukažme našemu okolí, že zahradníci existují, jsou aktivní, zdravě sebevědomí a patřící nezbytně do života dnešní společnosti. Pokud to neuděláme, můžeme si pak v budoucnu stěžovat jen sami na sebe, že se nám nepodařilo výrazněji prezentovat náš zahradnický obor. Nikdo to za nás prostě neudělá.

Pavel Kafka

Výsadbou to nekončí

Poškození nových výsadeb stromů v důsledku zarůstajícího úvazku

Cílem úvazku nově vysazeného stromu je fixovat ho ke kotvení, udržet jej v požadované poloze a dále eliminovat jeho boční výkyv a přenášení pohybů na kořenový systém. Fixace je zcela nezbytná pro úspěšné zakotvení a ujmoutí, úvazek tak chápeme jako nezbytnou součást kotvení stromu. Problém může nastat v okamžiku, kdy vysazený strom začne přirůstat, jeho kmínek silí a doposud nedošlo k povolení nebo odstranění úvazku. Jako úvazky se dnes ve většině případů používají plastové (polypropylenové) popruhy a právě tyto, zavčas neodstraněné, mohou být následnou příčinou poškození nových výsadeb stromů. V důsledku zarůstání úvazkových popruhů do krycích a vodivých pletiv se vytváří typické ztloustnutí kmene v okolí úvazku. Dochází tak **k zaškrcení kmene** a narušení zmíněných pletiv. Úvazky u nových výsadeb stromu je tak potřeba **kontrolovat, povolovat a zavčas odstranit!**

Kdy je „zavčas“?

Záleží samozřejmě na spoustě faktorů, ale v případě úspěšného ujmoutí stromu by kotvení spolu s úvazky mělo být odstraněno obvykle cca za dva (až tři) roky po výsadbě. V případě výsadby vzrostlých stromů a výsadeb na exponovaných stanovištích je toto období obvykle delší.

Co tedy doporučit?

V rámci rozvojové péče by funkčnost a stav úvazků nových výsadeb stromů měla být kontrolována minimálně 1x ročně. V případě potřeby je nezbytné nefunkční úvazky opravit, zarůstající povolit, nebo úplně odstranit.

Kde najdeme odbornou pomoc a podporu?

Požadavek na kontrolu funkčnosti kotvení stromu v rámci navazující rozvojové péče obsahuje ČSN 83 905: Rozvojová a udržovací péče o vegetační prvky i Standard péče o přírodu a krajinu A02 001: Výsadba stromů.

Lukáš Štefl, Zahradnická fakulta MENDELU

Obr.1 a obr.2: Poškození kmene zarůstajícím úvazkem,

Obr.3: Obdobný problém jako úvazky mohou způsobit i neodstraněné vyvazovací plastové bužírky,

Obr.4: Částečnou eliminací následného zaškrcení kmene může být použití přírodních materiálů na místo plastů.

Jesenná sezóna

Začínající opad listov nám značí přicházející jeseň a s ňou i jesennou sezónu. Tohtoročné priaznivé leto je vidieť na pestovateľských plochách i u nás. Vďaka vyváženým teplotám a zrážkam máme pre Vás pripravenú širšiu ponuku stromov z vlastnej produkcie. Stromy z vlastnej produkcie majú v našich slovenských podmienkach výbornú mrazuvzdornosť i ujmavosť. Dôkazom sú nádherne rastúce aleje, ktorých rodina je v spolupráci s Vami každým rokom širšia. Jedného súrodca z roku 2015 môžeme vidieť neďaleko Ivanka pri Dunaji. Aleja spája obec s mohylou M.R. Štefánika, ktorá je obohnaná zemným valom. Po obvode sú vysadené lípy.

Verím, že i túto jeseň sa nám spoločnými silami podarí zrealizovať niekoľko krásnych projektov. Prajem Vám mnoho síl a úspešnú sezónu.

Ondrej Hanko

Arboeko v Polsku - Na návšteve v Poznani

Poznaň je páté největší město v Polsku. Vyznačuje se pěkným historickým náměstím. Je to město vzdělanosti, v Poznani sídlí 8 univerzit a také obchodu. Na zdejších významném výstavišti se každoročně pořádá největší zahradnická výstava ve střední Evropě "Gardenia". Město Poznaň je dobrým zákazníkem Arboeka. Byly zde dodány již stovky stromů. Mimo jiné také Celtis occidentalis na jedné z hlavních poznaňských tříd. Velmi nás potěšila vysoká profesionalita, kterou polští kolegové realizátoři ukázali při této výsadbě. Doufám, že budeme nadále úspěšně pokračovat ve spolupráci s polskými městy a realizátory.

Bartosz Pejo

Novinky v produkci soliterních konifer

Pinus sylvestris
'Beuvronensis'

Pinus sylvestris

Pinus nigra

Pinus sylvestris 'Beuvronensis'

Zakrslý, velmi pomalu a hustě rostoucí, odolný kulovitý kultivar. Dorůstá do výšky 0,5 - 1 m a šířky 1,5 m v 15ti letech. Roční přírůstek je 3-5 cm. Jehlice 2-3 cm dlouhé, tenké, namodralé zelené. Vhodný do skalek a menších zahrad.

Pinus sylvestris, forma Pinie

Tato forma je reakcí na stále zvyšující se poptávku po borovicích připomínajících středomořské pinie. Jde o borovici lesní s korunkou zapěstovanou do deštníkovitého tvaru podobného středomořské pinii. Nároky a stanoviště shodné s borovicí lesní. Pro udržení kýženého tvaru je nutné borovici nadále tvarovat (1-2krát ročně), případně mírně redukovat hustotu letorostů.

Pinus nigra, kmenná forma

Atraktivní solitera s různou výškou nasazení korunky. Areál borovice černé se rozprostírá od jižní Evropy po Rakousko a jižní Karpaty. Dosahuje výšky 20-40 m. Snáší půdy s obsahem vápníku, jílovitou půdu i znečištěné městské prostředí. Tato forma pěstování je vhodná jak jako atraktivní solitera do zahrad a parků tak i jako zajímavý alejový strom do netradičních alejí.

Martin Prokeš

Stálce v sortimentu alejových stromů

Před podzimním shonem bychom vám rádi připomněli několik osvědčených stálců v sortimentu alejových stromů z naší produkce.

Acer platanoides 'Columnare' - odolný, kompaktně a úzce rostoucí javor, velmi vhodný do užších stromořadí s šířkou koruny 4-6 m a výškou 10-15 m.

Celtis occidentalis - větší strom s drobnějším asymetrickým listem, s výškou i šířkou 15-20 m, velmi dobře prospívající v městském prostředí, rostoucí dobře i ve zpevněných plochách, který snáší dobře řez. Starší stromy tohoto kultivaru jsou zajímavé hluboce zvrásněnou kůrkou.

Magnolia kobus - menší strom výšky 8-10 m. V dubnu bohatě rozkvétá velkými bílými květy velikosti až 10 cm. Impozantní solitera do zahrad, parků, vhodná i do stromořadí. Jeden z nejmrazuvzornějších šácholanů.

Robinia pseudoacacia 'Umbraculifera' - pomalu rostoucí strom s kulovitou až deštníkovitou korunou, s výškou 4-6 m, výborně snášející městské prostředí i výsadbu do zpevněných ploch, tolerantní zasolení a ideální pro výsadbu do úzkých zatravněných pásů.

Adam Coufal

OVOCE JE TRENDY

Mnohé zboží, které je k dispozici na trhu, podléhá určitým módním trendům, rostliny nevyjimají. Za trend, řekněme posledních pěti let, můžeme určitě označit zvyšující se zájem o ovocné dřeviny. V „módě“ jsou zejména ty druhy ovoce, které jsou vhodné pro přímou konzumaci, bez nutnosti dalšího skladování, zavařování či jiných úprav. Z ovocných stromků jsou to například odrůdy třešní, slivoní, merunek či broskvoní, z drobného ovoce pak samozřejmě odrůdy maliníku, ostružiníku, rybízu, angreštu, konzumní odrůdy révy nebo třeba velkoplodé („kanadské“) borůvky. Registrujeme také velký zájem o méně tradiční druhy ovocných dřevin, jako jsou muchovníky, aronie, rakytník, actinidie, kamčatské borůvky, brusinky nebo trochu exotičtější fikovníky. Arboeko se snaží tomuto trendu přizpůsobovat, a proto již několik let najdete výše uvedené ovocné dřeviny v našem sortimentu, a to ve značných počtech! Všechno „ovoce“ pěstujeme v kontejnerech, což umožňuje nabízet tento sortiment prakticky celoročně, pouze s výjimkou zimních měsíců. Uspadňuje to zároveň manipulaci s rostlinami, jejich prezentaci a péči na prodejních a v neposlední řadě i jejich výsadbu koncovým zákazníkem.

Co a jak udělat, aby vaše poptávka a objednávka byla včas a správně vyřízena

Vážení zákazníci,

blíží se nám podzimní sezona a jedno se stále nemění: tým ARBOEKO je připraven udělat pro Vaši maximální spokojenost vše, co bude v jeho silách.

Pro rychlé vyřízení Vašich poptávek a objednávek postačí jen několik málo informací:

1 Ve Vašich poptávkách uvádějte přesný název rostliny, informace o počtu, velikosti, způsobu úpravy kořenového systému (balový, prostokořenný, kontejnerovaný) a případně, zdali je možné nabídnout Vám velikostní či druhovou alternativu.

2 Pokud Vaše poptávka čítá větší počet položek, můžete ji zaslat přílohou emailu, nebo využijte poptávkového formuláře na: <http://arboeko.com/cs/priv/inquiry>

3 Připojte informaci o předpokládaném termínu realizace Vašeho projektu a datum, ke kterému potřebujete naši nabídku.

4 Při objednání rostlin uvádějte číslo nabídky, nebo můžete využít objednávkového formuláře na: <http://arboeko.com/cs/priv/order>.

5 Abychom se s Vámi mohli jednoduše spojit a operativně vyřešit případné doplňující dotazy, nezapomeňte prosím připojit své kontaktní údaje (telefon, email).

6 Vaše poptávky můžete zasílat na arboeko@arboeko.com pro Čechy a smrzice@arboeko.com pro Moravu.

Věřím, že v nadcházející sezoně Vám bude společnost ARBOEKO rovnocenným partnerem pro realizaci Vašich projektů, těšíme se na Vaše poptávky.

Za obchodní tým ARBOEKO ve Smržicích
Martin Danzer

12. 1. 2017 - TRENDY 2017

PŘIPRAVUJEME OPĚT AKTUÁLNÍ ODBORNÝ PROGRAM, PŘEDNÁŠKY, WORKSHOPY. NEJVĚTŠÍ PŘEHLEDKA SORTIMENTU VE STŘEDNÍ EVROPĚ. A SAMOZŘEJMĚ VYNIKAJÍCÍ OBČERSTVENÍ

Těšíme se na setkání s vámi.
Tým Arboeka.

TRENDY
2017

Martin Procházka

Nepřipadá ti to poněkud zbytečné?

Taxodium distichum

Kultivar pocházející z vlhkých oblastí s častými záplavami, jehož původním areálem přirozeného výskytu je jihovýchod USA. Opadavá dřevina dorůstající výšky 40 m, s habitem široce kuželovitým, plochými jehlicemi 2 cm dlouhými, světle zelenými, na podzim bronzovými. Šiška je 3 cm velká, kulovitá, hnědé barvy, nezralá je zelená. Kůra je červenohnědá, až šedavá a v dlouhých pruzích se odlupuje. Nejlépe se mu daří ve vlhkých hlubokých půdách bohatých na živiny, nejlépe písčitych. Půdní reakce může být od kyselé, až po neutrální. Hlavním poznávacím znakem dřeviny jsou vzdušné kořeny, jimiž vyrovnává nedostatek vzduchu v půdě. Vyžaduje slunné stanoviště.

Mrazuvzdornost: -29°C.

Taxodium distichum

Taxodium distichum 'Cascade Falls'®

Taxodium distichum 'Nutans'

Taxodium distichum 'Secrets'

Taxodium distichum 'Cascade Falls'®

Dřevina s kaskádovitě převisajícími větvemi, která nejlépe vynikne na kmínku. Velikost volně rostoucího vyvazovaného keře je na výšku 3-4 m a na šířku 2 m. Světle zelené jehlice jsou jemné, sytě zbarvené, na podzim červenohnědé. Stanoviště slunné, až polostinné, půda vlhká, hluboká. Mrazuvzdornost: -29°C.

Taxodium distichum 'Nutans'

15-20 m vysoký, užší, sloupovitý růst. Roste pomaleji než základní druh. Kmen je na bázi rozšířený. Větve jsou krátké, vodorovně postavené. Konečky větviček mírně převisají. Jemné světle zelené jehlice jsou mírně pokroucené. Mrazuvzdornost: -29°C.

Taxodium distichum 'Secrets'

Zakrslý kultivar s plochým vrcholem 1 m vysoký a až 3 m široký. Větve jsou postaveny vodorovně, jehlice světle zelené. Pěstuje se nejčastěji na kmínku. Při zapěstování bez kmínku má půdopokryvnou funkci.

Preferuje slunné, ale vlhké stanoviště. Mrazuvzdornost: -29°C.

Taxus baccata

Rostlina rozšířená téměř po celé Evropě je pomalu rostoucí, stálezelená. Výška se pohybuje od 3 do 15 metrů. Často vytváří několik kmenů. Borka je hnědočervené barvy a odlupuje se v plátech. Jehlice, jejichž délka se pohybuje od 1,5-3,5 cm, jsou matné, tmavě zelené, bez pryskyřice, na větvích uspořádané dvouřadě. Dřevina kvete v březnu až dubnu. Plod je červený, s hnědým semenem uvnitř. Celá rostlina je kromě červeného míšku jedovatá. Toleruje velmi silné zastínění. Optimální je stanoviště s hlinitopísčitou, až hlinitou půdou, s dostatečnou vláhou a provzdušněním. Preferuje půdy bohaté na vápník. Velmi dobře snáší znečištěné ovzduší a hluboký řez. Mrazuvzdornost: -25°C.

Taxus baccata

Taxus baccata 'David'

Taxus baccata 'David'

Široce sloupovitý kultivar pomalu rostoucího tisů. V deseti letech dorůstá výšky 1,5 m a šířky 0,5 m, v dospělosti až do 3 m výšky. Jehlice jsou krátké, měkké, ploché a lesklé, na mladých letorostech žlutě zbarvené. Jehlice nejsou náchylné k popálení od slunce, ve stínu se jejich žluté zbarvení vytrácí. Tento kultivar je samčí a neplodí. Mrazuvzdornost: -25°C.

Taxus baccata 'Dovastoniana'

Roste jako malý strom nebo velký keř. Dorůstá výšky 3-6 m a šířky až 8 m. Roční přírůstek je až 20 cm. Větve jsou dlouhé, vodorovně odstávající na koncích, převisající. Jehlice jsou tuhé, tmavě zelené, 2-3 cm dlouhé. Květy se objevují v březnu až dubnu, červené plody poté v červenci až srpnu. Mrazuvzdornost: -25°C.

Taxus baccata 'Dovastoniana'

Kateřina Rojková

Nejčastější chyby při výsadbě

V minulých bulletiních jsem odbočil od popisu kvality dřevin v praxi ke dvěma nejčastějším chybám při výsadbě.

Těmi jsou: **1.** nedostatečný nebo žádný povýsadbový řez – (ad bulletin č 1/2015), **2.** nevhodná hloubka výsadby stromů - (ad bulletin 1/2016) **Třetí velmi důležitou chybou je: 3.** Zanedbaná, resp. žádná péče o stromy na deponii před výsadbou. Tato chyba či selhání hraje velmi zásadní roli mající vliv na prosperitu dřevin na stanovišti. Jedná se také o těžko odhalitelné pochybení. Neostříhaná koruna či hluboce vysazená dřevina jsou rozpoznatelné na stanovišti i po vícero dnech či týdnech. Jak bylo se dřevinami zacházeno před výsadbou, se však těžko odhaluje a dokazuje.

Zemní bal není ochranné pouzdro na kořeny

Z vlastní zkušenosti vím, že průměrný pracovník realizační firmy si dokáže uvědomit, že kořeny prostokořenných rostlin se musí chránit před vyschnutím a mrazem, zatímco u balových dřevin je jeho ostrážitost minimální.

Pro manipulaci s dřevinami se zemním balem je nutné dodržovat toto minimum:

1. Zálivka - zemní bal musí být po celou dobu zavlažován a nesmí přeschnout. Závlaha musí být šetrná, aby nedocházelo k vyplavování půdy z balu. Mělo by se jednat spíše o rosení či jemný postřik. **2.** Skladování - stromy se musí na krátkodobé deponii skladovat ve vzpřímené (mírně šikmé) poloze, těsně vedle sebe. Krajiné stromy by měly být přikryty textilií, nebo fólií (např. pytlou), aby byly chráněny před nadměrným vysycháním. Krátkodobou deponii rozumíme délku skladování cca týden, max. 1 měsíc v době vegetačního klidu. **3.** Skladování na dlouhodobé deponii - stromy je nutno skladovat opět ve vzpřímené poloze. Kořenový systém musí být před vysycháním a mrazem chráněn dostatečnou vrstvou sypkého materiálu. Za nevhodnější materiál považují borku, rašelinový zahradnický substrát, méně pak písek. Za nejméně vhodné pak považují ornici a slámu.

Jak předcházet nevhodnému uskladnění stromů?

Jediným možným a funkčním postupem je kontrola realizační firmy v místě deponie stromů a dále následná kontrola při navážení stromů na realizaci. Nežádá se stává, že se neopečované stromy povalují několik dnů na staveništi na mrazu či slunci. Pokud investor či stavební dozor zjistí tento stav, měl by okamžitě stromy odmítnout a požadovat nový materiál. Riziko budoucích problémů je totiž vysoké.